

Oplysninger ikke ere rigtige — enten maae Driftsomkostningerne være ansatte for høit eller ogsaa maa der være forudsat en Forpagtningsafgift, som Ingen vil være istand til at betale. Jeg kan saaledes ikke af de Grunde, der ere anførte for Lovudkastet, finde, at der er Anledning til at foretrække den ene Fremgangsmaade for den anden; men jeg mener dog, at en Betaling i Obligationer virkelig er at foretrække for en Rentegaranti. Dersom Staten vilde bygge denne Jernbane paa den Maade, at den betalte med Obligationer, men dog overdrog een Mand som Entrepreneur at bygge enten 60 eller 20 eller 10 Mill af den, antager jeg, at Forholdet vilde stille sig omtrent paa samme Maade som ved Garantistystemet; thi Følgen deraf vilde være, at der dertil maatte udfordres store Capitalister, idet kun saadanne vilde kunne paatage sig saa overordentlig store Foretagender, og derved blev Concurrenzen altsaa i høi Grad indskrænket. Naar Staten derimod vil dele Arbeidet, vil dele Jernbaneanlægget i mange smaa Dele, naar den f. Ex. vil gjøre enhver Brobygning til en Entreprise for sig, naar den vil udfylke Jordarbejderne i en Mængde smaa Dele og saa fremdeles, og dernæst vil udbyde ethvert af disse smaa Arbejder i Entreprise, vilde Mange gjøre Bud, og man kan paa den Maade være overbevist om, at man faaer det Høje billigere, end naar man paa engang udbyder meget store Arbejder. En saadan Fremgangsmaade kan jo imidlertid kun anvendes, naar Staten selv betaler Banen, men ikke ved Garantistystemet, og jeg troer derfor, at man, naar man bruger denne Fremgangsmaade, i Forbindelse med at betale Banerne med Obligationer, faaer den samme Værdi for en billigere Betaling.

Det tredie Spørgsmaal, som staaer i Forbindelse med dette Lovudkast, angaaer Forandringen af Contracten af 21de October 1859. Det forekommer mig rigtignok, at der i Motiverne er anstillet en temmelig ubillig Sammenligning mellem den afsluttede Contract og det, man mener at kunne opnaae ved nærværende Lov. Der er i Motiverne opstillet en Indtægtsberegning for det hele Jernbanestystem;

men jeg troer ikke, at den er rigtigere fundet end mange andre Indtægtsberegninger, som man har seet fremlagte i Forbindelse med Jernbaneprojecter; og hvorved det tilsyneladende er godtgjort, at en Bane nødvendigvis maatte give 6 à 8 pCt., medens senere-førgeliggende Erfaringer have vist, at den kun gav 2 à 3 pCt. eller mindre. Det forekommer mig, at Contracten af 21de October paa ingen Maade er saa aldeles ufordeelagtig for Staten; for det Første faaer Entreprenøren ikke 400,000 Rb. pr. Mill; thi Banen er 21½ Mill lang, og han faaer derfor 8 Millioner, hvilket bliver 372,000 Rb. pr. Mill. Den Deel deraf, som er beregnet at skulle medgaae til Drift, Materiel, Inventarium o. s. v., er omtrent 48,000 Rb. pr. Mill, og den virkelige Betaling, han faaer for den egentlige Bane, bliver altsaa kun 324,000 Rb. pr. Mill, hvilke 324,000 Rb. han faaer i garanterede Actier, der, vel at mærke, ikke saaledes som de sjællandske Jernbaneactier lyde paa, at Regjeringen kun kan indfri dem mod at betale deres fulde paalydende Beløb, men det er Actier; som Regjeringen om 25 Aar er berettiget til at forlange sig tilbageleverede mod at betale det 25-dobbelte Beløb af Banens Nettoindtægt i de sidste 5 Aar. Ved en Bane som denne, med Hensyn til hvilken der dog ikke er stor Rimelighed for, at den vil forrente sig meget høit, er dette en temmelig uheldig Bestemmelse saavel for Entreprenøren som for Actionairerne, og Actier, hvori en saadan findes, kunne umuligt holde sig saa høit i Priis som Obligationer med en fast Rente af 4 pCt. Det synes altsaa ikke, at denne Contract er saa overordentlig ufordeelagtig for Staten eller saa fordeelagtig for Entreprenøren, og jeg troer derfor ikke, at det vil være forbundet med saa overordentlig stor Sanskelighed at faae ham til at gaae ind paa en saadan Forandring, at han fritages for Driften og kommer til at udføre Banen mod at faae 300,000 Rb. i Obligationer pr. Mill som Betalingsmiddel. Det forekommer mig saaledes, at Motiverne til det foreliggende Lovudkast ere uheldige; jeg troer ogsaa, at selve Udcastet maa undergaae nogle Forandringer, men Grundtanken deri kan jeg ganske tiltræde.